

Protestantse gemeente Het Vierkant

Visie op de Toekomst

Inhoud.

1. De opdracht.
2. Gemeenteleden.
3. De toekomst van de Prot. Gem. Het Vierkant
4. Financiële middelen
5. Advies en tijdpad

1. De opdracht

In opdracht van de kerkenraad is de commissie 'mens & stenen' gevraagd een antwoord te geven op de volgende vragen:

- Hoeveel personele bezetting is er nodig voor onze gemeente?
- Hoeveel materiele bezittingen zijn er nodig voor onze gemeente?
- Hoe verhouden deze onderling?

De commissie heeft deze vragen vanuit diverse standpunten bekeken. Daarbij zijn een aantal actoren van de gemeente aan de orde gekomen:

1. De leden van de Protestantse Gemeente Het Vierkant
2. De bemensing (dominee en koster).
3. De gebouwen.
4. De bezittingen.

De commissie 'mensen en stenen' bestond uit de volgende leden: Jan Hania, Ank Kooi, Arie Dubbeldam, Tryja Boven en Hilly Kool.

2. Gemeente leden

Huidige situatie.

Het aantal gemeenteleden, momenteel 460, loopt al jaren terug. Qua ledenaantal volgen wij de landelijke tendens en schatten daarmee dat de terugloop jaarlijks ongeveer 10 personen is. De kerkgangers zijn hoofdzakelijk ouderen, hoewel momenteel het kerkbezoek stabiel is en zelfs toeneemt. Daarnaast lijkt de leeftijdsgroep van ong. 15 tot 50 jarigen minder betrokken te zijn bij kerkelijke activiteiten. Dit baart ons grote zorgen en daarom moet er actie worden ondernomen om in te spelen op de behoeftes van deze groep mensen ten aanzien van geloof en kerk.

Sinds een paar jaar zijn er weer kinderen bij de kerkdiensten, als er Kom in de Kring en K!nd is.

Aanbeveling van de commissie 'mensen & stenen'

De commissie adviseert de kerkenraad om serieus te onderzoeken hoe we de leeftijdsgroep 15 tot 50 jarigen kunnen bewegen zich te interesseren voor geloof en de activiteiten van onze kerk.

- Er moeten andere soorten activiteiten, wellicht meer eigentijds, bedacht worden die hen aanspreken, bijv. via Social media.
- Ook is het interessant te weten wat deze groep mensen zelf belangrijk vindt en verwacht van het geloof en de kerk.
- Verder is het ook nodig zich te verdiepen in de vraag hoe we de kinderen, die nu bij Kom in de Kring en K!nd komen, behouden als ze ouder worden.

De kerkenraad neemt deze aanbeveling van harte over en gaat in gesprek over hoe we de leeftijdsgroep 15- tot 50 jarigen kunnen bereiken.

3. De toekomst van de Prot. Gem. Het Vierkant?

Algemeen

Door de commissie “Mens en stenen” is over een aantal ontwikkelingen gebrainstormd. Daarbij kwamen ze tot de volgende modellen:

- A. We zijn niet actief meer.
- B. We gaan door zoals we nu al doen.
- C. We gaan actiever worden.

Daarbij zijn de volgende actoren beoordeeld:

- 1. De bezittingen (drie kerken, kosterswoning en pastorie);
- 2. De bemensing (dominee en kosters);
- 3. De middelen (financiële middelen en landerijen).

Daarbij is meegenomen van de terugloop van ca. 10 gemeenteleden per jaar.

De kerkenraad wil u graag betrekken in het proces zoals dat doorlopen is door de commissie ‘mens en stenen’ en vervolgens is voorgelegd aan de kerkenraad in haar vergadering van 1 april. De kerkenraad legt u alle drie de, door de commissie genoemde, modellen voor en doet vervolgens een aanbeveling. De aanbeveling is op een bezinningsdag, dd 25 april, aan de orde geweest en bekrachtigd op de kerkenraadsvergadering van 12 mei 2015. Hier volgen de drie modellen met daarna de aanbeveling van de kerkenraad.

De modellen

A. We zijn niet actief meer.

Stel dat het moeilijk is vrijwilligers te vinden om door te gaan met de werkzaamheden die momenteel worden ingezet, dan wordt binnen korte termijn onze gemeente kleiner. De kerkdiensten worden minder bezocht, de financiële inbreng wordt minder en er zal minder van de dominee en kosters gevraagd worden.

De commissie kwam tot de volgende conclusie:

- 1. Van onze bezittingen hebben we dan nog maar één kerk nodig, misschien nog een pastorie. De overige bezittingen zijn dan niet meer nodig.
- 2. In de bemensing kan bespaard worden op de uren van de kosters en de dominee. Er blijft een minimale taak voor de koster over en een fulltime dominee is niet meer redelijk.
- 3. De financiële middelen lopen iets terug maar de rente en de opbrengst van de landerijen en verhuur heffen de uitgaven redelijk op.

Het gevolg zal zijn dat onze gemeente nog een twintig jaar zal kunnen blijven bestaan. Maar doordat veel ouderen komen te overlijden zal de gemeente te klein worden en zal verdere fusering met andere kerken nodig zijn of andere mogelijkheden gezocht worden, bijv. een huisgemeente. Verder is het reëel dat alles geconcentreerd wordt rond één gebouw. De andere gebouwen kunnen verkocht of overgedragen worden.

B. We gaan door zoals we nu al doen.

Vorig jaar is met het vaststellen van het beleidsplan een nieuwe koers ingezet. Deze is vooral op het gemeentezijn gericht. Dus als gemeente willen we actief zijn en willen we proberen meer personen

bij de gemeente te betrekken. Met deze ontwikkeling is de gemeente nog druk bezig dus zijn nu nog niet alle resultaten zichtbaar. Doordat er meer aandacht voor jongeren gaat komen, hopen we dat dezen in de nabije toekomst ook meer belangstelling gaan tonen.

Tijdens de brainstorming kwam de commissie tot de volgende conclusie:

1. Van de bezittingen hebben we één kerk nodig. Mocht die door de gemeente veel gebruikt worden dan is het aan te bevelen in de nabijheid een kosterwoning te hebben. Ook een pastorie is in deze ontwikkeling nodig, mede gelet op het gemeentezijn.
2. Het aantal uren van de koster hangt af van zijn inbreng in het gemeentezijn. De andere "vrijwillige" koster zijn niet meer nodig. Of we op termijn een fulltime dominee nodig hebben is mede afhankelijk hoeveel werk door vrijwilligers overgenomen wordt.
3. Op de financiële middelen zal ingeteerd worden. Maar als dat voor een goede ontwikkeling van de gemeente nodig is vinden we dat gelet op de huidige financiële situatie geen bezwaar.

Het resultaat zal zijn dat we zichtbaar en hoorbaar als gemeente blijven bestaan in het dorp. Dit is mede afhankelijk van hoe we jongeren kunnen binden aan onze kerk.

In dit model wordt er gekozen voor een betaalde koster van minimaal 20 uur, een (nu nog maar wellicht in de toekomst ook nog fulltime) dominee. Alles wordt geconcentreerd rondom één kerk. Verder is er een kosterwoning en een pastorie aan te bevelen.

C. We gaan actiever worden.

Daarnaast is het scenario aan de orde gekomen dat we naast de ingeslagen weg ook onze gebouwen actiever laten gebruiken. We zien daarbij mogelijkheden nog meer kerk op het dorp te zijn maar ook in West-Friesland.

Waar denkt de commissie aan:

- De kerk of kerken meer laten gebruiken als bezinningsruimten, gecombineerd met bijvoorbeeld actieve wandel- en fietstochten.
- Actievere "evenementen" van uit de kerk.
- "Activiteiten" opzetten voor doelgroepen.
- Meer reclame maken voor de gebruiksmogelijkheden van onze kerken (trouwlocatie, vergaderruimte, opbaar ruimte, etc.)
- Meer concerten in Wognum organiseren.
- De kerken meer laten gebruiken als vergaderruimte.
- De kerk of kerken ook beschikbaar stellen voor exposities.

Dit heeft de volgende gevolgen:

1. We hebben één kerk nodig die hiervoor tenminste goed is ingericht. Een tweede kerk kan daarbij een goede aanvulling zijn. Omdat meer van de koster verwacht wordt is een kosterwoning in de buurt van de kerk nodig. Ook een pastorie moet blijven.
2. Afhankelijk van de inbreng van de dominee kan een fulltime baan nodig zijn. Wel zal meer van de koster verwacht worden dus die zal voor meer uren aangesteld moeten worden. Er zijn geen "vrijwillige" koster meer nodig. Naast de koster en de dominee zal een werkgroep of bestuur moeten komen om de kerk beter in de schijnwerpers te zetten en te zorgen voor de activiteiten.
3. Op de financiële middelen zal in het begin een behoorlijk beroep worden gedaan. Op termijn kan het echter wat gaan opleveren. Of we hiermee de begroting dekkend krijgen hangt van een aantal aspecten af, zoals gebruik van de kerk, belangstelling van de leden, externen.

Advies over deze modellen van de commissie ‘mens en stenen’.

De commissie adviseert voor model C te gaan. De volgende argumenten zijn daarbij van belang:

- a. De kerk wordt weer kerk op het dorp.
- b. De kerk wordt bereikbaar voor iedereen.
- c. De kerk(en) worden meer gebruikt.
- d. De kerk kan ook een centrum worden voor de hele regio.
- e. De kerk zal nog meer moeten gaan “samenwerken” en “uitnodigen” om te overleven.

Wat hebben we daarvoor nodig:

1. Een actieve dominee en koster.
2. Een actieve begeleidingsgroep.
3. Meer P.R. voor de kerken.
4. Gebruik maken van plaatselijke mogelijkheden (zie kerstnachtdienst).
5. Belangstelling van andere “geloven”.

Wat is daarvoor nodig:

- Een goed ingericht gebouw (de kerken) en structuur (organisatie).

Daarvoor zijn een aantal vrijwilligers nodig.

Aanbeveling van de kerkenraad

De kerkenraad kan voor een groot deel instemmen met het advies van de commissie. Ze zien het echter meer als een groeimodel. Het voorstel van de kerkenraad is dan ook akkoord te gaan met Voorstel B, want dat hebben we vorig jaar ingezet, maar ook bezig gaan met de onderdelen van Voorstel C.

4. Financiële middelen

Onze kerk staat er momenteel financieel goed voor.

Met subsidiesteun kunnen we de kerken van Wognum en Benningbroek binnen enkele jaren in goede staat brengen. Het kost de gemeente wel het nodige.

Willen we de kerken nog beter geschikt maken voor ander gebruik dan zullen de WC-voorziening en de keuken verbeterd moeten worden, o.a. een invalidentoilet op de begane grond. Dus afhankelijk van de toekomst zal dat ook tot een investering leiden.

Gelet op onze financiële middelen zou een investering in de gebouwen een impuls kunnen zijn.

Afhankelijk van het gebruik van de kerk in Wognum zou een forse investering in de kosterwoning (nieuwbouw) ook een “must” kunnen worden. Een nieuwe kosterwoning blijft wel zijn waarde houden.

De pastorie is in redelijke staat. Door regelmatig enkele onderhoudswerkzaamheden uit te voeren is deze in goede staat en waarde te houden.

Met de rente van de gelden, opbrengst beleggingen, vrijwillige bijdrage, collectes, etc. moeten de inkomsten jaarlijks stijgen tot meer dan € 100.000,--.

Afhankelijk wat we kiezen voor de toekomst moeten we de financiën hier ook op aanpassen.

Een financiële toekomst kan ook inhouden eerst investeren en daarna proberen de begroting redelijk sluitend te krijgen. Daarbij kan zelfs een klein jaarlijks tekort een goede optie zijn.

5. Advies en tijdpad

Kerken

Bij de fusie in 2010 is er een zgn gentleman's agreement afgesproken, wat betekent dat er tien jaar na de fusie tussen de twee gemeentes geen kerken worden af gestoten of verkocht. Dat betekent echter niet dat geen ander gebruik overwogen kan worden.

In onze modellen komen we tot de conclusie dat minimaal één kerk niet meer nodig is.

We stellen dan ook voor in de verdere uitwerking van de plannen ook de beslissing te nemen over welke kerken en gebouwen wij moeten behouden.

Kosters

Vincent Geurtsen gaat in juli 2016 definitief met pensioen. Dan zal ook gezorgd moeten worden voor vervanging. Afhankelijk van de keuze van het model moet er een invulling van deze kostersbaan opgesteld worden, waarbij minimaal 20 uur per week wel aangehouden dient te worden.

De kosters van Benningbroek en Sijbekarspel werken op vrijwilligersbasis. Met een reële termijn kan dit opgezegd worden.

Dominee

Ook de rol van de dominee wordt belangrijk en afhankelijk van de keuze van het model.

Bij de uitvoering van een model hoort een profielschets waarin aangegeven staat wat van de dominee verwacht wordt.

Tijdpad.

Samenvattend komt het hierop neer:

Dinsdag 9 juni 2015 om 20.00 uur:

gemeente-avond - informatief

zondag 27 september om 11.00 uur:

gemeente-avond - besluitvormend

hiermee valt ook de beslissing over de aanstelling van de koster en evt. nieuwbouw van de kosterwoning

Voor 2020:

Duidelijkheid over de kerken.

Profielchets dominee:

Bij beroep.

De kerkenraad

12 mei 2015.